

UJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU LAP.

Megjelenik minden SZERDÁN és SZOMBATON.

Előfizetés: egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K.

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:

dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet tér 6-ik sz.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Hirdetések díjszabály szerint.

Cselédeink.

Általános a panasz, hogy cselédeinkben már nincsenek meg azok a jó tulajdonságok, a melyek a cselédet hajdan oly kedvelté és megbecsülhetetlenné tették öreg- és dédszüleink előtt: nincs meg cselédeink legnagyobb részében sem a munkaadója iránti tisztelet és ragaszkodás, sem a hűség és engedelmesség kellő mérvé, sőt igen sokban ezeknek teljes hiánya is észlelhető.

És ez igaz; cselédeink kötelességeiket nem azért teljesítik, mert ezek kötelességeik, a melyekért bért kapnak, nem azért végzik munkájukat és nem úgy, hogy munkaadójuk iránti ragaszkodás, hűség, magaviseletükben és beszédjükben nem az az iránt való tisztelet és engedelmesség nyer kifejezést: hanem szolgálatjukat eszköznek tekintik, a könnyebb és gondtalanabb megélhetésre, igen sokszor erkölcselen hajlamaik és életvágyuk kielégítésére, mert nem ritka az eset, hogy egy házaspár legtöbb esetben a nő hibája folytán felbontja házasságát azért, mert a nő hajlamaira alkalmasabbnak találja a cselédszolgálatot, mint a férjével való szegényes, de tisztességes együttléte.

A szegényebb sorsu nő látja például, hogy a vagyonosabb osztály mily kénye-

lemben tölti napjait; vágyakodik tehát azon atmoszférába, a hol kényelem, pompa és élvezet uralkodik s legfőbb vágya teljesült, ha mint cseléd is egy uri házhoz jöhet, mert inkább itt cseléd, mint otthon falujában napszámosnak felesége.

A pompát idővel maga is megkedveli és a helyett, hogy takarékoskodna és talán otthon sinlődő szegény beteg szülőit vagy testvéreit tehetsége szerint támogatna, egész bérét holmiféle cziczomázgatásra, pipere dolgokra és minél feltűnőbb ruhák beszerzésére pazarolja.

És jó a vasárnap vagy egy minden nap, ekkor meg nem is istentiszteletre vagy más tisztességes helyekre jár el, hanem táncmulatságokra és pedig olyanokra, ahol a szemérmertlenség netovábbja divatos. Erkölcsi idővel meglazulnak szeretős, majel szeretőket tart, pénzért velük elkölti éjjeleken át mulatot és másnap munkaadójánál teendőit álmosan, fáradtan, rosszul végzi, kedvetlen sorsával elégedetlen és mert a változatosságot, a kényelmet szereti, munkaadójának ennek intő vagy feddő szavaira szemtellenül és tiszteletlenül visszafel, szolgálatát ott hagyja, és kényelmének megfelelőbb szolgálati helyet keres. A munkaadó ilyen esetben nem akarván tovább

vesződni cselédjével, munkakönyvének azon ravatát, hol a szorgalom és magaviselet tüntetendő ki, nem tölti ki hanem üresen hagyja, mert jó bizonyítványt nem állíthat ki, mi által az új munkaadó sohasem bír tájékozottsággal a felfogandó cselédnek szorgalmára és magaviseletére vonatkozólag s így a rossz cseléd kényekedve szerint tovább változtathatja helyeit.

Ehhez járul még, hogy cselédeink legtöbbszörre a közelfekvő falvakról valók lévén, nyári időben aratás idején tömegesen hagyják itt szolgálati helyeiket és sietnek haza falujukba, hogy ott rövid idő alatt, mint marokverő vagy más mezei munka teljesítéseért jó napszámot huzva őszkor a városba való visszajövet után, minél nagyobb igényekkel léphessenek fel a cselédekben megszorult városi szolgálatadókkal szemben. Ilyenkor aztán oly kikötéseket lehet hallani a cseléd szájából, a melyek tisztán az ő kényelmére és vagyoni állapotára, de soha a gazdáiéra vonatkoznak, mint pl. hogy mennyi a bére, hány kimenetele legyen havonta, mit tesz és mit nem stb.

Ezen viszonyokon egyhamar segíteni bajos, de van remedium, a mely e bajokat gyökeresen orvosolhatná és ez abban

Az Ujvidéki Hirlap tárczája.

EMMA.

Emma ma ismét makranczoskodott és ez nagy fejfájást szerzett a mi öreg barátunknak. Emma ugyanis egy akaratos gyermek, a ki folyvást csinyeken törí a fejét. Kiáll a folyosóra, néha beszélgetést kezd a különböző gyermekkel és úgy kaczag, de úgy, hogy Lőrincz bácsi földhöz csapja a tollat és kirohan a szobából. Nagy könyörgést intéz Emmához, míg végre ráveszi, hogy ismét a szobába lépjen és elfoglalja trónusát. Azonkívül fejére teszi a kalapot.

A kalapot ugyanis ő viseli. És tizenhét éves, egy piruló rózsabimbóhoz hasonló.

Emmának ez a története: Ő valahol az erdőben született, hasonlóan a tündérleányokhoz.

Többet talán nem is kellene mondani, hogy felnőtt és hosszú ruhát kapott? A tündérleányok is hosszú ruhát kapnak. Nagy hársak alatt lakott Emma a babáival, Tiszával a szép erős kutyával, Mátyással a fényestollu, biczegő madárral és Cirmillával, a cziczával Szellők szálltak az erdőből, rengő fejcskéjű vadvirágok néztek a tisztásokból, párázatok repültek tova Mint a mesében.

Aztán mindez elmúlt. Emma tizenhat esztendősn lón és meghalt az édesapja. Így elkerült az erdőből.

Egyedül maradt Emma, egészen egyedül. Utrakelt tehát a nagyváros felé. S mikor már második nap barangolt az utcákon fáradtan, éhesen, a bácsi felfedezte.

* * *

Ez igen különös történet. A mai mesékben ugyanis a hősök mind rosszakat tesznek. De a bácsi jó ember volt és ép ez a valószínűtlen.

A bácsi egy bozontos kis fekete ember; ragyogó a szeme, mint az egéré, talán vén már, de gyönyörű feje van. És ha néha bezárkodik, akkor igen komoly lesz. Papirost keres elő a bácsi és szól is:

— Emma, magának kellene már egy pár új czipő.

Emma nevetve ugrik fel és már a bácsi nyakában van és mondja:

— Te édes, te jó ember . . .

Mert a kis Emma könnyen lelkesedik.

A bácsi döcögve nevet és megmártja pennáját a kalamárisban.

— Jó, jó . . . Tehát ma tárcza-czikket írunk. És már rakogatja is a betűket egymás mellé.

Ez a bácsi.

Hát ő már csak ilyen. Ő már nem arra való, hogy szerelmi ügyeket szövögessen. És azt a „kicsi kölököt“ nagyon szereti. Hát ez a kicsi kölök ur ma a fogadóban.

Mert uri fogadóban lakunk. A dolog ugyanis így áll. A bácsi lakik az egyik szobá-

ban, a másikban Emma. Mi körül a folyosón és vigyázunk Emmára. Ő az ősszel az énekesnői pályára lép. A bácsi intézkedik ebben; és nem telik bele egy esztendő, Emma a lámpák elé lép és meglássák, mily szépen fog énekelni.

Igy telnek — mulnak a napok csendesen. A kis fekete Lőrincz nem igen dolgozik mostanában, legföljebb, ha az Emma czipője nagyon is enni kér. Emma pedig a kanapőre hever. Olyan, ilyenkor, mint egy selymes, szép czicza. A szemét félig lehunyja. Így kéklenek, méléznak azok a csillagok, a melyekben a boldog emberek laknak. Gesztenyebarna feje elpihen a vánkoson. Itt ül Lőrincz és erősen szívja kicsi szivarját. De a füstöt gondosan más felé fujja. Emma im egyszerre elalszik. A bácsi csendesen, mozdulatlanul ül. Legyenek a kis Emma álmái tiszták, virágosak és boldogok. Mindig.

Elementek.

Nem is messze. Csak el innen a fogadóból, a hol mi laktunk, vigyázva a kis Emmára. A bácsi fészket épít. A Lőrincz, az öreg Lőrincz, az aggastyán Lőrincz. Ah, epesen kaczagtunk, természetesen.

Mert a kis Emma szép mint a hajnal, karcsu lengő napsugár és ő maga az ifjuság . . .

Báttaszéky Lajos.

áll, hogy a kapitányság tiltsa be a vasárnapi táncmulatságokat, a melyek a közerkölcsiséget nagyban sértik, szorítsa a munkaadókat a cselédkönyvi rovatok pontos és lelkiismeretes kitöltésére és utasítsa a rendőrbjelentési hivatalt annak ellenőrzésére; utasítsa ki a városból mindazon cselédek, a kik ellen munkaadójuk részéről erkölcsi vagy szolgálati tekintetben legkisebb panasz emeltetik és őrizze ellen a férfi és női cselédek esteli és nappali együtt kóborlásait és erkölcsstelen hangos társalgását! *d.*

Rövid válasz. Az „Ujvidék“ legutolsó száma az én személyemmel foglalkozik. Hiszen jól tudom én, hogy az, ki a közéletben él, a kritikát nem kerülheti el. Magam is kritizálok, más is kritizálhat engem. De nekem meg jogomban van a kritikát megkritizálni. S amint azt az „Ujvidék“ tette, hogy nem pusztán tevékenységemmel, hanem inkább személyemmel foglalkozott, úgy nekem is meg van engedve, hogy az ő személyével foglalkozzak.

Nos? Egyszerűen figyelmeztetem, hogy elfelejtette-e már, hogy az „Ujvidéki Hirlap“ 1893. évi december 20-iki számában a következő sorok jelentek meg:

„De hogy az „Ujvidék“ személyeket is bántani mer, még pedig illetlen módon, azt már csudáljuk. Hát nem tudja az „Ujvidék“ önzetlen szerkesztője, hogy nekünk módunkban áll olyan kosarat kötni szájára, mely örökre elhallgattatja?”

Ha valaki kíváncsi e kosárra, úgy készek vagyunk azt megmutatni.“

E sorokra a tisztelt kritikus ur elhallgatott.

Hiszem, hogy most is elég neki.

. . . . S.

Ujdonságok.

(Miniszteri rendelet.) Egy a napokban ideérkezett miniszteri rendelet szerint: vasárnap 6--8 óráig a hideg husételekkel kereskedő üzletek a vasárnapi munkaszünet alól felmentettek.

(Korény-Scheck Vínóze†) A megboldogult tanárt, kit mindenki tisztelt és szeretett, e hó 25-én, vasárnap helyezték óriási részvét mellett örök nyugalomra. A lapunk múlt számában már jelzett életrajzát itt adjuk: Korény-Scheck Vincze főgymn. igazgató-tanár született Hodsághon, Bács-Bodrogh vármegyében 1844-ik évi decz. 24-én. Atyja Korény Ede, kereskedő volt. Az elemi iskolákat Hodsághon végezte. 1854--62-ig a bajai főgymnasium tanulója volt. 1855-ben nevelőatyja Scheck József öt örekebe fogadta. 1862--65-ig a budapesti tudományegyetemen egy évig a jogi, azután két évig a bölcsészeti tanfolyamot hallgatta. 1866-ban a történelemnek és bölcsészetnek főgymnasiumban való előadására képesített. 1867-ben Baja városa megválasztotta főgymn. tanárnak és a vallás- és közoktatási miniszterium rendes tanári minőségében megerősítette. 1875-ben a hodsághi választó kerületben a szabadelvű pártnak egyik képviselő-jelöltje volt. 1876-ban írta „Buckle rendszere“ című tanulmányát, melyben Buckle, Luetelet és I. St. Mill ellen bizonyítja, hogy a történeti fejlődés terén ha van is törvényszerűség, mi azt nem ismerjük oly módon, hogy az emberiség fejlődését meghatározó törvényekről beszélhessünk. 1876-ban Baja városa megválasztotta törvényhatósági biz. tagjává. 1880-ban a vallás- és közoktatási miniszterium az ujvidéki kir. kath. magyar főgymnasiumhoz áthelyezte. Itt ismételve működött a kereskedelmi iskolánál is mint óradíjas tanár. Nyugdíjaztatásakor, érdemei elismerésül az igazgatói címet kapta.

(Műkedvelői előadás.) A helybeli „Gyermekbarátok egyesülete“ mult vasárnap tartotta a Dúngyverszky-féle színházban évente szokásos műkedvelői előadását, mely alkalmából „Róbert és Bertalan“ című darab került színre. A jótékony célú előadást az egyesület derék elnöke Huck Mátyás ur rendezte, a már megszokott rutinnal, ügyességgel. A darabban maga is játszott (Ipelmeyer) és úgy ó, mint főleg Steinfeld (Bertalan) és Dobacsek (Róbert) urak, valamint a többi műkedvelők nagyban hozzájárultak az est fényes sikeréhez. A színház színültig megtelt és a jól választott darab annyira tetszett, hogy vasárnap megismétlik.

(Lopás.) Rankovits Milicza, egy nem a legjobb hírnévnek örvendő leány, tegnap meglátogatta régi ismerősét, Roman Ilonát, ki a helybeli „3 koronában“ mint szobaasszony van alkalmazva. Barátságos beszélgetésüket egy érkező vendég szakította félbe, kinek elszállásolása céljából a fogadó szobaasszonya szobájából távozni volt kénytelen, mely időt Rankovits Milicza arra használta fel, hogy régi ismerősének fiókját, a benn felejtett kulccsal kinyissa és abból 112 koronát elemeljen, és azután onnan nesztelenül eltávozzék. A szobaasszony visszatért, de feltűnt a leány hirtelen távozása és fiókját sietett megnézni, honnan ámulatára összes pénze hiányzott. A rendőrséghez sietett, hol azonnal intézkedtek a tettes kézrekerítése iránt, a mi derék rendőrségünknek csakhamar sikerült is. A leányt ép akkor tartóztatták le, amikor Pétervárad felé menve, a hajóhidra lépett. A tolvaj leányul a pénzt — 4 korona híján — megtalálták.

(Összeütközés a villámossal.) Szabadkáról írják, hogy tegnap este a palicsi-uton sűrű ködben összeütközött a villamos vasut egy kocsival, a melyben Reisner dr. ügyvéd és Milassin árvaszéki jegyző ült. A kocsi összetört, a lovak elpusztultak. Reisnernek nem esett baja, Millassin azonban veszedelmesen megsebesült.

(Vízbe fult mérnök.) Óriási szerencsétlenség történt esütörtökön reggel Bodrogmonostorszegh (Bács megye) község közelében. Bujkay Antal 30 éves kir. folyammérnök át akart csolnakázni Bodrogmonostorszeghről, ahol a Dunaszabályozás munkálataival van elfoglalva, a Sziga nevű szigetre. Fogadott egy monostori sokaczelegény evezőt és vele a duló viharban utrakelt. Az a vihar fölfordította a csolnakot és mindketten a Dunába fultak. Bujkay nem tudott uszni. Bujkay, aki özvegy édes anyjának egyetlen támasza volt, nagyon kedvelt egyén volt Zomborban, a ref. egyházközség presbitériumának is tagja volt, és halála általános részvétet keltett. Holtestüket mindeddig nem sikerült feltalálni.

(A szegedi kereskedelmi és iparkamara) mult kedden tartotta meg e havi teljes ülését Szarvady Lajos elnöklete alatt. Az ülés tárgyalásairól a következő tudósítást vesszük: Szarvady Lajos elnök megnyitván az ülést, a kamara tudomásul vette az elnöki jelentéseket, azok sorában az értesítéseket arról, hogy újabban Nezsider község, Szombathely és Karczag alkottak házalás-tiltó szabályrendeleteket. Az érdekelték tudomására hozta az

Megcsalt az . . . édes!

Az elnök: Tehát nem akar kibékülni? . . .

A fölperes: Nem.

Az elnök: És ön, asszonyom! Hajlandó visszatérni férje házához?

Az alperes: Igen! hiszen imádom férjemet!

A fölperes: Egy szót se, mert tüstént megpukkadok! Még azt mondja, hogy imád! Ne higgyenek neki, tekintetes törvényszéki urak. Hazudik, a mikor olyan szemérmesen lesüti a szeméit, hazudik, amikor sóhajt, amikor beszél és még akkor is hazudik, amikor hallgat! . . .

Az elnök: No, no, csak ne ragadtassa el magát! . . . Hát aztán mit teszi önt olyan kéréllhetetlenné?

A fölperes: Mi? . . . Hát nem tetszik látni a szarvaimat? Megcsalt az édes! Házasságtörést követett el és már most kérem a bíróságot, hogy a válóper befejeztével tegye át az iratokat a büntető törvényszékhez. Azt akarom, hogy becsukják!

Az alperes: Náci! Édes Náci!

A fölperes: Hallgass, vipera! . . . Ugy történt a dolog, kérem, hogy üzleti ügyemben Kisvárdára utaztam. Hazajövet — esti 11 órakor — egyenesen lakásomba mentem. Félórai csöngetés után nagynehezen bejutottam az előszobába. Téli kabátomat a fogastra akasztván, a hálószobába siettem . . . Feleségem ott feküdt az ágyban és rettenetesen nyögdécselt. Arcza tüzes volt, szeméi lázban égtek s csak úgy kapkodott a levegő után.

— Mi az, mit történt?

— Jaj, Náci, meghalok! . . . Levegőt! . . .

Halálra ijedtem. Kirohantam az előszobába, bele ugrottam a téli kabátba és futottam az orvoshoz. Már otthon volt; épen akkor jött haza a kaszinóból.

— Doktor ur! Az istenre kérem, jöjjön azonnal.

— Hová?

— A feleségemhez.

Mi baja?

— Halálán van. Fuldoklik! Negyvenegy foku láz!

Ej, ej szegény asszony! De nini! . . . Miféle köpeny van magán?

Végignézttem magamon.

Hát tekintetes királyi törvényszék, nagyságos elnök ur! Tetszik tudni, miféle köpeny volt rajtam?

Egy tiszt köpeny! . . .

Hogyan jutottam én ebbe a tiszt köpenybe? A dolog nagyon egyszerű. A nagy sietésben egy idegen kabátba bujtam bele. De vajjon hogy került ez az idegen kabát az én előszobámba éjféli 12 órakor? Egy tiszt köpeny! Hm, tüstént átláttam a szitán.

— Tehát — ha úgy tetszik, — szolt hozzám a doktor, mehetünk.

— Hová?

— A feleségemhez.

— Vagy úgy? Meggondoltam a dolgot,

doktor ur. Majd csak egyedül megyek haza. Tetszik tudni: ez a tiszt köpeny . . .

— Értem, értem. Volt ön katona?

— Soha.

— Talán valamelyik rokona, vagy közeli ismerőse?

— Az sem.

Akkor hát legjobban is teszi, ha egyedül megy haza. Ugy sem rendelhetnék egyebet, mint három foku hidegvízbe áztatott kötelet.

— Köszönöm, doktor ur! Alászolgálja!

És haza mentem. Óvatosan nyitottam be a lakásba, mert hát — tetszik tudni — nem akartam annak a köpenynek a tulajdonosával találkozni. Hátha valami rabiátus ember!

— Fáni! — mondok, — elment már a hadnagy ur?

Semmi válasz.

— Kié ez a tiszt köpeny, Fáni?

Semmi válasz. Pedig csak színlelte az alvást.

— Jól van. Holnap reggel expressz ajánlva haza küldelek az apádhoz.

És elrohantam hazulról.

Ime a tényállás. Beláthatják a tekintetes törvényszéki urak, hogy ilyen körülmények közt nem tágíthatok. És még azt mondja, hogy imád!

Az elnök: Fölperes ragaszkodik keresetéhez. A békéltetési tárgyalás nem vezetvén eredményre, eltávozzhatnak.

A fölperes: A büntető törvényszék előtt még találkozunk. *Gutius.*

elnök, hogy a Törökországban kivitt áruküldeményeik származási bizonyítványainak török konzuli láttamozási díját, mely eddig 40 piaster volt, a török kormány leszállította 20-ra. Jelentést tett az elnök, hogy a kamara véleményéhez képest hétfői napokra hetivásárjog adatott Bogojéva (Gombos) Bács-Bodrogh megyei községnek és hogy Baracska község június 17 és 20-ra engedélyezétt; orsz. vásárai ezentul állandóan, ha a jelzett határnap hétfőre esnek, a határnapra, ha más napra esnek, a megelőző hétfőn tartandók meg. Véleményt fogadott el a kamara az állati szőrneműeket és sörtéket földolgozó ipartelepek munkásai egészségének védelmére tervezett intézkedésekről. A kamara, meghallgatván a szóbeli iparosok gyakorlatait ezeknek is egyértelmű hozzájárulásával azon vélemény fölterjesztését határozta el, hogy a miniszter leirata szerint tervezett és 5. pontba foglalt óvintézkedések egyrészt szükségesek, másrészt teljesen megfelelők. Örvendetes tudomásul vette a kamara, hogy fölterjesztése folytán a miniszter kedvezményes szállítást biztosított azon üresen visszatérő sörös palackok küldésénél is, melyek a sörgyári raktárak és sörkereskedők czimen érkeznék. Az elnökség bemutatta a vámtarifa és a kereskedelmi szerződések ügyében a begyűjtött anyag és adatok alapján elkészített fölterjesztést, melyre vonatkozólag a közös bizottság azon javaslatot tette, hogy a teljes ülés helyeselő tudomásul vegye a kereskedelmiügyi miniszter ur. bizalmas leiratára válaszul szolgáló jelentést, mely bevezetőleg az önálló vámterület elvi alapjára helyezkedve, a kérdés általános részére való nyilatkozás mellett részletes véleményeket tartalmaz a kerületben képviselt iparágakat és az itteni viszonyokat közvetlenebbül érintő tételekre vonatkozólag. Tudomásul vette a teljes ülés, hogy a közös hadsereg börtendő szükségleteinek szállítására a kerület kisiparosai, tulnyomóan alkalmi szövetezeketbe csoportosulva, 15 ajánlatot adtak be, továbbá, hogy a honvédség ez évi 20 ezer pár lábbeli szállításából a kerület alkalmi szövetezeket 3190 párra kaptak megrendelést. Behatóan indokolt javaslatot fogadott el a kamara a Csongrád-megye Szegvár, Mindszent, Kistelek és Horgos községeiben, a vasúti állomásokhoz vezető műutakon szedni tervezett kövezervám-szabályzatra vonatkozólag. A kamara a megye által bemutatott tarifa teljes átalakításával, a tervezett kövezervámdíjak leszállítását, illetőleg több árucsoport szerint való osztályozását kívánja és azt, hogy a kövezervámdíjak csupán a leadott és nem a föladdott áruk után is szedessenek. Megszavazott a kamara a szerbiai, osztrák és magyar segélyező egyesületnek 20 koronát, a Vörösmarty szoborra 20 koronát, a zentai iparossegdek tovább képző tanfolyamára 100 koronát.

(Három napig tartó lakodalom.) Bácskában nem vezett még ki a régi jókedv. Rác-Militicsen a község egyik közbecsülésben álló polgárának Kati leánya esküdtött örök hűséget egyik odaváló gazda fiának. A lakodalom három nap, három éjjel tartott.

(Szabadkaiak Hegedűs miniszternél.) A szabadkai „Kereskedelmi Egyesület“ még régebben disztagjának választotta meg Hegedűs Sándor kereskedelmi minisztert, és szerdan egy 13 tagú küldöttség adta át az erről szóló diszoklevelet a miniszternek. A küldöttség vezetői Prokisch Ferencz, az osztrák-magyar bank szabadkai fiókjának igazgatója, az egyesület elnöke és Gyelmis Gerő, az „Általános Takarékpénztár“ igazgatója, az egyesület alelnöke voltak. Prokisch üdvözlő beszédében figyelmébe ajánlotta a miniszternek azokat a kívánalmakat, a melyeket Szabadka gazdasági életének föllendítése követel. Így fölemlítette, milyen mostohán vannak megállapítva a magyar államvasutak díjtételei Szabadkára nézve, szemben más, még távolabb eső helyekkel; felemlítette, hogy mily nagy szüksége volna Szabadka városának ipariskolákra; kérte, hogy a Szabadkáról elvitt üzletvezetőség helyezettessék oda vissza és hogy Szabadkán egy, az egész Bács-Bodrogh vármegyére kiterjedő önnálló

ipar- és kereskedelmi kamara alakíttassék. A miniszter megígérte, hogy az előadottakat jóakaratu megfontolás tárgyává teszi. A tisztelgés után a miniszter ebédre látta vendégül a küldöttséget.

(Választások.) Apatin község képviselő-testülete folyó hó 17-én megtartott ülésében Bácskay Béla eddigi II. segédjegyzőt, a négy száz koronával magasabb fizetésű első segédjegyzői állásra egyhangulag megválasztotta. Ezen választás folytán előléptek: Rózsa Dezső eddigi II. segédjegyző második első segédjegyzővé, Pukáts Gyula eddigi első községi irnok pedig II. segédjegyzővé.

(A legizletesebb asztalviz.) A legizletesebb asztalviz a „Kristály“ Szent-Lukács-fürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványvíz több száz orvos által ajánlva van.

(Feleség hamis iratokkal.) Végtelenül érdekes és bonyolult ügy foglalkoztatja most az ó-becseiket. Pár hét előtt Koits Szteván jómódu parasztagda megnősült. Feleségül Melenczéről Gesupogyinacszy Mária özvegyasszonyt hozta, aki kedvében járt az öregnek és boldognak látszott az új pár. Az új menyecske különösen érdeklődött a férj anyagi ügyei iránt s mikor szépszerivel kitudta, hogy az öreg hol tartja a pénzt, egy nap hűlt helye volt a menyecskének, de vele együtt eltűnt a ládafiából az öreg készpénze, 500 korona is. Koits a mint észrevette a kettős hiányt, azonnal Melenczére utazott és ott a hatóság segélyét kérte hűtlen felesége és eltűnt pénzes-tárczája visszaszerzésére. Csakhamar elő is vezették a rend emberai a férj által megnevezett Gesupogyinacszy Mária özvegyasszonyt, de mekkora volt Koits meglepetése, amikor egy előtte egészen ismeretlen nő jelent meg, aki maga is elismerte, hogy Gesupogyinacszy Mária, tanuk is igazolták ezt, amde azt is igazolták, hogy ez a nő még mindig özvegy. A további nyomozás után rájöttek, hogy a Gesupogyinacszy Mária irataival és nevével egy nő házasságot kötött Koits Sztevánnal, de hogy ki legyen az, még most nem tudják. Így tehát Koitsnak van is felesége, nincs is. Az elővezetett özvegyasszony irásilag felesége, de annak esze ágában sincs férjhez menni, az igazi feleség pedig elszökött és még a pénzben tart, aligha is jelenkezik. Most tehát Koits keresi a feleségét is, a csalót is, meg az ötszáz koronáját is. De e fogós kérdésen néhány bíró és ügyvéd is törni fogja a fejét.

(Új egyiptomi szivarkák.) Új szivarkákkal örvendeztetette meg a pénzügyminiszter a dohányosokat. Az eredeti külföldi dohánygyártmány különlegességeik árjegyzékébe M. Melchrius et Co. kairói gyárából származó következő három új faj eredeti egyiptomi szivarka vétetett fel: „Aida“, arany véggel 100 darab eredeti csomagolásban 10 korona. „Horus“, 100 darab eredeti csomagolásban 8 korona. „Samson“, 100 darab eredeti csomagolásban 7 korona. 25 darab eredeti csomagolásban 1 korona 76 fillér.

(Szabadkán lefoglalt áruk.) A Nagy-kikindai Takarékos és Előlegegyesület Részvény társaság pénzügyi válságával kapcsolatosan Voticzki Simon kikindai üvegáru nagykereskedő is bajba került. Raktára körülbelül 60.000 korona értékű lehetett, amikor észrevette, hogy közeledik a veszedelem, minden áron pénzt akart összegyűjteni és áruin poton áron tudott, ami által hitelezőit csalárdul kijátszani akarta. Csőd küszöbén több mint 20.000 korona értékű porcelánárut elfecsérelt. Voticzki egyik bécsi hitelezőjének szabadkai megbízottja még idejekorán észrevette a hitelezők kijátszására irányuló manipulációt feljelentette a kikindai rendőrségnél, de még alig indult meg a nyomozás, már egy másik budapesti hitelező ügyvédje jelentkezett a kikindai rendőrségnél, aki csatlakozván az előző feljelentőhöz és Voticzkit le is tartóztatták. A letartóztatás óriási szenzáció tárgyát képezte Kikindán. Ekkor tudott csak ki, hogy Voticzki kinek adta el az árukat. A vevők között K. nevű szabadkai üveg- és porcelánkereskedő is szerepelt, aki két vagon porcellánt vett a bukni akaró kereskedőtől. A

kikindai rendőral kapitánynak és Dr. Weisberger budapesti ügyvédnek első dolguk volt, hogy Szabadkára jöttek az árut felkutatni. Vojnicz Béla rendőral kapitány megidézte K. kereskedőt és a kikindai rendőral kapitány a budapesti ügyvéd jelenlétében kihallgatták és K. beismerte, hogy ő vett árukat Voticzkitől, de a rendesárban, amit számlával is tud igazolni. A vizsgálatot vezető kapitány azonban nem elégedett meg evvel, hanem elrendelte a megvett áruknak hatósági leltározását és mi tényleg meg is történt. Két napig tartott a leltározás, amelyet pénteken reggel fejeztek be. Ugyesólván az összes árut megtalálták, a mit K. Voticzkitől vett. A leltárt hitelesítették és az árut a bünper befejeztéig hatósági gondozás alá vették. Hogy minő irányban folyik majd tovább a vizsgálat, az még kétséges. K. mindenesetre igyekszik jóhiszeműségét igazolni.

(Karácsony.) Már csak rövid idő választ el bennünket Karácsonytól, a keresztény világ legszentebb ünnepétől. S ahogy közeledik Karácsony, a Megváltó születésének ünnepe, úgy gyarapodik a családok gondja, mit hozzon Jézuska a családnak. Az ajándék csak akkor lesz igazi jézusi ajándék, ha nemcsak pillanatnyi örömet okoz, de egyuttal a lélek nemesítésére való, a jó erkölcsökre hat. Ne csak anyagi, de szellemi haszna is legyen a karácsonyi ajándékoknak. Ezzel ünnepeljük meg legméltóbban a legszebb ünnepet. A könyv, a szellemet mivelő, lelket nemesítő, erkölcsöket tisztító könyv a legméltóbb karácsonyi ajándék. Ez vezette a Magyar Hirlap-ot is, mikor elhatározta, hogy fennállásának tizedik évfordulójára egész kis könyvtárt juttat olvasóinak. Teljes tíz regény lesz a Magyar Hirlap karácsonyi ajándéka, tíz érdekes könyv, a hazai és külföldi szerzők legjelesebbjeinek munkái A regényírók, kiknek munkáit az előfizetők megkapják, a következők: Hazai írók: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Bródy Sándor, Bárony István, Herczog Ferencz. Külföldiek: Georges Ohnet, Emile Zola, Marcel Prévost, Ridder Haggard, Leo Tolstoj. A könyveket ez év deczember közepén küldik szét, úgy tehát, hogy Karácsony ünnepére már mindenkinek a kezébe lesznek. Erre vonatkozólag pedig a következőket tudatja a kiadóhivatal: Könyvajándéka csak azok az előfizetők tarthatnak számot, akik közvetlenül a Magyar Hirlap előfizetői, akik egyenkint vásárolják a lapot, vagy közvetve fizetnek elő tőzsdékben, papirkereskedésben, csomagszállítónál, azok nem részesülhetnek ebben a kedvezményben. A könyvek kiosztása, illetőleg szétküldése olyképp történik, hogy: minden fél éves vagy egész éves előfizető tíz kötet regényt kap, mindan negyed éves előfizető öt kötet regényt minden hónapos előfizető két kötet regényt. E megállapított rendszer alól a kiadóhivatal semmiféle kivételt nem tehet. Minden előfizetőnek e szabály alapján járnak ki az ajándék-könyvek. Erre pedig a deczemberi előfizetőlajstrom lesz az irányadó. Így tehát aki most fél évre vagy negyed évre előfizet: tíz, illetőleg öt kötet regényre tarthat számot. Azok, akik deczemberben egy hónapra fizetnek elő, vagy újítják meg az előfizetésüket, két kötetet kapnak. Mindenkinek módjában van tehát már most kiválasztani azt a kategóriát, amely neki és viszonyainak legjobban megfelel. Ezt mindenki maga határozza meg, a kiadóhivatalnak csak az a kérése lehet a közönséghez, hogy a döntést ne halaszssa sokára, nehogy a könyvek kellő számban való kinyomtatása és szétküldése zavarral járasszon, ami a sok-sok ezer könyv mellett könnyen megtörténhetnék. Még csak azt kell mondanunk, hogy a küldött regények teljesen új, csinos kiállítású, szépen fűzött könyvek lesznek, amelyek nemcsak pillanatnyi örömet szereznek, de minden könyvtárnak díszére és becsületére válnak. Előfizetési ár: fél évre 14 korona, negyed évre 7 korona, 1 hónapra 2 kor. 40 fill. Tisztelettel a Magyar Hirlap kiadó hivatala Budapest, V., Honvéd-utca 10.

Irodalom.

Költő Királyunk, Vörösmarty Mihály élettörténete. A magyar népek elbeszéli Bodnár Gáspár. Ily című, szép kiállítású és érdekes tartalmu könyvet vettünk, melyben Bodnár Gáspár ismert írónak valójában a nép nyelvén ismerteti a költők királyának élettörténetét. Senki sem bánja meg, ha e könyvet megrendeli, mert oly ügyesen, világosan, szépen folyó magyaros stílussal van e könyvben összeállítva Vörösmarty élete, hogy a nép minden sorát megérti, a művelt ember pedig gyönyörködik benne. A népek, sőt ifjuságunknak is a nagy költő születésének száz éves ünnepsége vagy a közelgő karácsonyi napok alkalmából szebb hasznosabb könyvet alig adhatunk. Ilyen népies modorban Vörösmarty élettörténete eddig valóban nem forgott közkezen. Megérdemli e deré. könyv, (melynek ára valóban olcsó: 70 fillér (35 kr.) hogy a legszelebb körben terjedjen el. Megrendeléseket Bodnár Gáspár tanár czimén Szatmárra kell intézni.

Kiadó laptulajdonos: **dr. Nemes Sándor.**

Nyilt-tér.*

Dr. Ofner Ferencz

— ORVOS —

megkezdette működését

Andrássy-utca 2.

(Vasember-ház)

alatti lakásán.

Rendel d. e. 9-11; d. u. 2-4.

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

9938. szám
tkv. 1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ujvidéki kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Prókai Róza Fábán Sándorné végrehajthatónak özv. Schnur szül. Mathesz Borbála u. m.: kisk. Schnur Mária, Róza és Pál t. és t. gyámja és társai végrehajtást szenvedők ellen 100 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtható ügyében a temerini 213. sz. tjkvben Ai. 1 sor. 180. hr. 871. ö. i. számú ház és beltelekre az árverést 800 kor.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1901. évi január hó 30-ik napján d. u. 3 órakor Temerin községében** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárnak 10%-át vagyis 80 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rend. 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t.-cz. 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előlegesen elhelyezéséről kiállított szabályozási elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Ujvidéken, a kir. tszék mint tkvi hatóságnál, 1900. évi november hó 18-ik napján.

Petrovics Valér
kir. tszéki bír.

3292. 1900.
végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbíróság 1900. évi V. 1382. számú végzése következtében Dr. Ehrentheil Leó bécsi ügyvéd által képviselt Liebisch Mór bécsi cég javára Csuresics Dávid ujvidéki lakos ellen 842 kor. 14 fil. s jár. erejéig 1900. évi szeptember hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 3600 kor.-ra becsült következő ingóságok u. m.: bolti áruk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíróság 1900. évi V. 1382/2. számú végzése folytán 642 kor. 14 fil. tőkekövetelés, ennek 1900. évi augusztus hó 1-ső napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 74 kor. 23 fil.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Ujvidéken alperes üzletében leendő eszközzésére **1900. évi december hó 3-ik napjának délutáni 9 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárnak alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1900. évi november hó 22. napján.

Basch Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Első cs. és kir. szab. Duna-Gőzhajózási-Társaság.

A posta és személyszállító hajók

ŐSZI MENETRENDJE.

Érvényes 1900. október 1-től fogva további intézkedésig, legkésőbb 1900. november végéig.

Ujvidékről—Budapestre:

minden pénteken és kedden d. e. 11 óra 50 p.

Ujvidékről Zimony, Belgrádra:

minden szerdán és vasárnapon d. u. 3 óra 40 p.

Ujvidékről Zalánkemény, Títre:

minden szerdán és vasárnapon d. u. 3 óra 40 p.

— Az alacsony vízállás következtében a moldova-orsova—turnszeverini dunaszakaszon egyelőre szünetel a társulati személyszállító hajózás. —

UJVIDÉK, 1900 szeptember hóban.

Az ügynökség.

TÉLI MENETREND.

Érvényes 1900. évi október hó 1-étől.

	Személy vonat		Vegyes vonat		Győrs vonat	
	ó.	p.	ó.	p.	ó.	p.
Budapest ind.	10 20	7 35			2 40	
Szabadka érk.	4 05	12 33			5 47	
" ind.	5 40	1 22	4 —		5 56	
Hegyes-Feketeh. érk.	6 57	2 42	5 42	6 42		
" ind.	7 02	2 44	5 46	6 42		
Verbász érk.	7 17	3 —	6 05	6 55		
" ind.	7 22	3 05		6 56		
Ujvidék érk.	8 29	4 06		7 41		
" ind.	8 36	4 14		7 48	1 10	
India érk.	9 42	5 22		8 34	2 29	
Zimony érk.	10 51	6 31		9 20		
" ind.	11 12	6 55		9 35		
Belgrád érk.	11 22	7 05		9 45		
Belgrád ind.	4 15	7 55		5 32		
Zimony érk.	4 26	8 06		5 40		
" ind.	4 58	8 37		6 11		
India ind.	6 15	9 43		6 57	6 —	
Ujvidék érk.	7 31	10 45		7 43	7 22	
" ind.	7 51	10 52		7 50		
Verbász érk.	8 56	11 45		8 32		
" ind.	9 01	11 48	5 30	8 33		
Hegyes-Feketeh. érk.	9 19	12 05	5 51	8 45		
" ind.	9 22	12 06	5 54	8 46		
Szabadka érk.	10 48	1 21	7 37	9 34		
" ind.	11 50	1 57		9 46		
Budapest érk.	7 05	6 40		1 05		

Hegyes-Feketeh. ind. 8⁵⁶ d. e. — 7²⁸ este.
Kula " 9⁴⁴ " — 8⁰¹ "
Torzsa " 10¹⁴ " — 8²⁷ "
Palánka " 11⁵⁸ " — 9⁵⁵ "

Palánka ind. 5⁰⁴ reggel — 3²⁸ d. u.
Torzsa " 6⁴⁷ " — 5⁰⁹ "
Kula " 7¹⁷ " — 5⁵⁴ "
Hegyes-Feketeh. " 7⁵¹ " — 6¹⁸ este

A dupla fekete vonalak éjjeli időt jeleznek.

Nyilatkozat!

Alulírott arczkép-műintézet elhatározta, hogy — művészileg képzett arczképfestőinek elbocsátását elkerülendő s csupán ezek továbbfoglalkoztatására való tekintetből — **rövid ideig ezen kedvező alkalom visszavonásáig, minden nyereségtől eltekint. Ennélfogva**

csak 7 frt 50 krért

szállít, mint csupán az előállítási árak alig feléért

egy életnagyságu arczképet
(mellkép)

gyönyörű, elegáns, fekete-arany barokk-keretben melynek valódi értéke **legalább is 30 forint.**

A ki tehát saját, avagy neje, gyermekei, szülői, testvérei vagy más szeretteinek, avagy akár **rég elhunyt rokonai vagy barátainak** arczképet elkészíttetni óhajtaná, csupán az illetőnek fényképét tartozik beküldeni, **legyen az bármily állásban, s 14 nap lefolyása alatt megkapja az arczképet, melynek szépsége bizonyára elragadó meglepetéssel fogja eltölteni.**

Az arczképhez szükséges posta-láda saját árban számítottatik.

Megrendelések a fénykép melléklésével (mely a kész arczképpel együtt sértetlenül küldetik vissza) utánvétellel vagy az összeg előleges beküldésével fogadtatnak el.

Az arczképek művészies kiviteléért és természetes hasonlatosságáért jótállás vállaltatik.

Tömeges elismerő- és köszönő iratok nyilvános megtekintése bárkinek jogában áll s kívánatra bárkinek bérmentve küldenek.

„KOSMOS”

arczkép-műintézet

BÉCS, Mariahilferstrasse 116.

Irodatisztet

keresek, a ki magyarul, szerbül és németül beszélni és írni tud.

Előnyvel azok bírnak, a kik politikai községi irodákban alkalmazva voltak.

Ivkovits György

nyomda-tulajdonos

UJVIDÉKEN.

M. K. EGYETEM VECYTANI INTÉZETE:

A KRISTÁLY

SZÁRNYAS PÜRDI

HEGYFORRÁS

AGENTISZTA

BICARBONAT

ASVANYVIZ

KAPHATÓ FÜSZERKERESKÉDESEK BEN VEGYÉSKÖZÖK BEN ÉS MINDEN VASUTI ÉRKEZŐ KOCSIBAN.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.

A legízletesebb és legolcsóbb ásványvíz.

Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.